

Διδάσκοντας αμφιλεγόμενα θέματα στο πλαίσιο της εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατική πολιτότητα

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

Διήμερο Εκπαιδευτικού Δημοτικής
Εκπαίδευσης

5-7 Σεπτεμβρίου 2017

Δρ Έλενα Παπαμιχαήλ
Λειτουργός Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αποποινικοποίηση εκτρώσεων ψήφισε η Βουλή

30/03/2018 - 13:22

Τοπικά

Μετά από μακρά συζήτηση η Ολομέλεια της Βουλής με 33 ψήφους υπέρ, 8 εναντίον και 5 αποχές, τροποποίησε το ποινικό κώδικα αποποινικοποιώντας τις εκτρώσεις μέχρι την 12η εβδομάδα της κύησης και μόνο την 10η εβδομάδα σε περίπτωση βιασμού του εγκύου.

ANCORIA
— INSURANCE —

30
years

[PHILGROUP](#)

[LIKE](#) • [SYN](#)

[ΕΙΔΗΣΕΙΣ](#) [ΑΘΛΗΤΙΚΑ](#) [ΑΥΤΟ](#) [ΑΠΟΨΕΙΣ](#) [ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ](#) [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#) [Ε.Ε.](#) [ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ](#) [ΚΑΛΗ ΖΩΗ](#)

[ΕΙΔΗΣΕΙΣ](#) [ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ΕΧΕΙΣ ΛΟΓΟ](#) [ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ](#) [ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ](#) [ΔΗΜΟΦΙΛΗ ΣΤΟ INTERNET](#) [ΔΗΜ](#)

«Συμπολίτες μας έκαναν αλλαγή φύλου και δεν έχουν δικαιώματα»

[ΑΡΧΙΚΗ](#) • [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#) • [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#) • «Συμπολίτες μας έκαναν αλλαγή φύλου και δεν έχουν δικαιώματα»

Sports/ Football/ Στην πεζογέφυρα της Δασούπολης: "Όχι στην κάρτα οπαδού" (pic)

Στην πεζογέφυρα της Δασούπολης: "Όχι στην κάρτα οπαδού" (pic)

20.08.2018 18:14 Ποδόσφαιρο

SigmaliveSports

Οι διαμαρτυρίες κατά της κάρτας οπαδού είναι γνωστές. Οι οργανωμένοι

Σιωπηλό πάτωμα

- Αμφιλεγόμενα θέματα που προέκυψαν αυθόρμητα στην τάξη μου
- Αμφιλεγόμενα θέματα που έχω διδάξει
- Γιατί να διδάσκουμε αμφιλεγόμενα θέματα;

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

COUNCIL OF EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

EU/CoE Pilot Projects Scheme on Human Rights and Democracy in Action (2014-2015): “Teaching controversial issues – developing effective training for teachers and school leaders

Υλικό διαθέσιμο στην
ιστοσελίδα ΠΙ www.pi.ac.cy
→ εικονίδιο Αντιρατσιστική
πολιτική → Υποστηρικτικό
Υλικό

Professional development pack
for the effective teaching of
controversial issues developed with
the participation of Cyprus, Ireland,
Montenegro, Spain and the United
Kingdom and the support of Albania,
Austria, France and Sweden

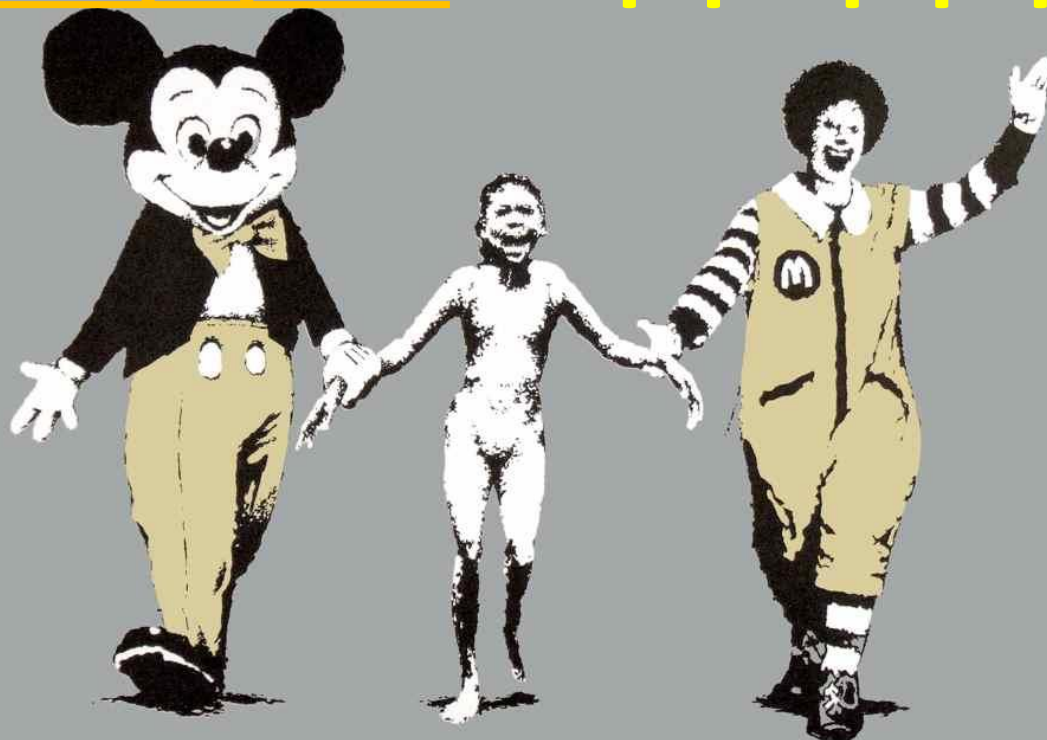
Η επιμόρφωση θα εστιάσει στις πιο κάτω παραμέτρους σε σχέση με τη διδασκαλία αμφιλεγόμενων θεμάτων, μέσα από βιωματικές δραστηριότητες:

- ❖ Παιδαγωγική ωφέλεια διδασκαλίας αμφιλεγόμενων θεμάτων
- ❖ Ένταξη διδασκαλίας αμφιλεγόμενων θεμάτων στο πλαίσιο εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατική πολιτότητα
- ❖ Τεχνικές διδασκαλίας αμφιλεγόμενων θεμάτων
- ❖ Στρατηγικές στάσης εκπαιδευτικού και διαχείριση του κλίματος τάξης
- ❖ Διαχείριση απροσδόκητων αμφιλεγόμενων θεμάτων στην τάξη

“controversial”

αμφιλεγόμενο

αμφισβητήσιμο

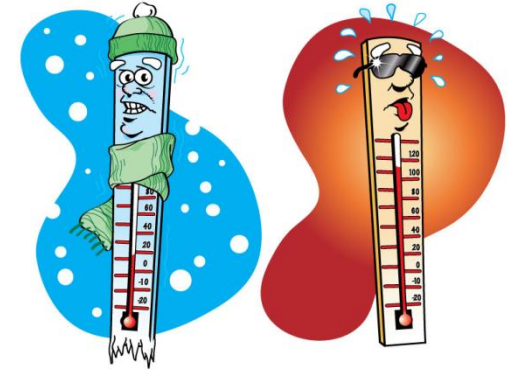

συγκρουσιακό

επίμαχο

συζητήσιμο

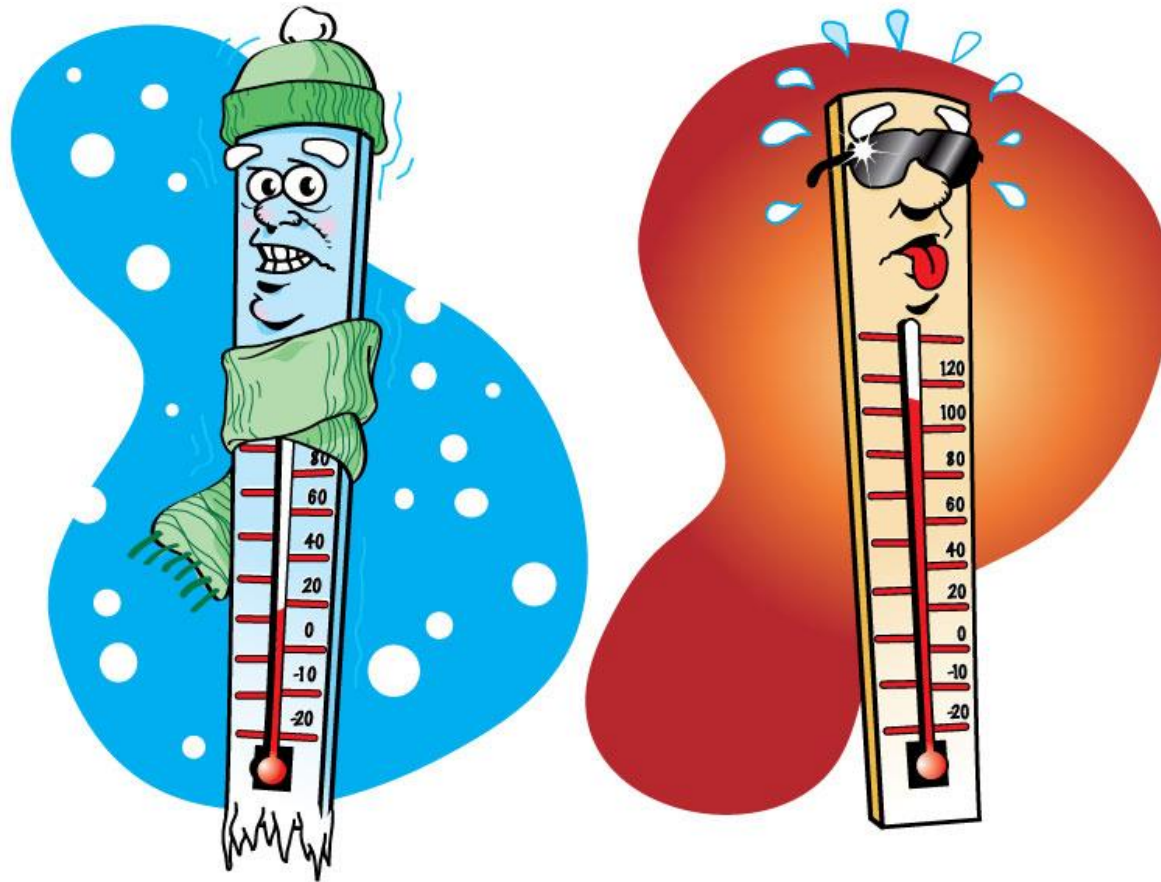
ΚΡΥΟ – ΖΕΣΤΟ

Επιλέγω ένα αμφιλεγόμενο θέμα και το τοποθετώ στη γραμμή ανάλογα με το πόσο άνετα νιώθω να το χειριστώ στην τάξη:

- **ΚΡΥΟ**: Νιώθω άνετα να χειριστώ αυτό το θέμα στην τάξη
- **ΖΕΣΤΟ**: Δε νιώθω άνετα να χειριστώ αυτό το θέμα στην τάξη

ΚΡΥΟ – ΖΕΣΤΟ

Για ποιους λόγους μπορεί κάποιο θέμα να είναι ή να μην είναι αμφιλεγόμενο;

ΑΘ στην Ευρώπη και ευρύτερα...

- ευθανασία
- ταυρομαχίες
- (απο)ποινικοποίηση της κάνναβης
- πλαστική χειρουργική
- κλωνοποίηση
- έρευνα σε ανθρώπινα βλαστοκύτταρα
- χρήση ζώων σε πειράματα
- δικαίωμα ψήφου στους μετανάστες
- διδασκαλία της Ιστορίας
- δικαιώματα των ΛΟΑΤ ατόμων
- ρόλοι φύλων
- θανατική ποινή
- έμφυλη βία
- αγορά διαμαντιών
- κατοχή όπλων
- τρομοκρατία
- έκτρωση
-

Στην Κύπρο;

- Υποχρεωτική θητεία στο στρατό
- Διζωνική/δικοινοτική ομοσπονδία (και η διδασκαλία της στο σχολείο)
- Αμπελοπούλια
- Κάρτα φιλάθλου
- Η λειτουργία καταστημάτων τις Κυριακές
- Παρέλαση Υπερηφάνειας
- Ραδιομαραθώνιος
- Απαγόρευση του καπνίσματος
- Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση
-

Πώς ορίζονται τα ΑΘ;

- Ένα θέμα είναι αμφιλεγόμενο αν υπάρχουν αντίθετες απόψεις σε αυτό, χωρίς οι απόψεις αυτές να είναι αντίθετες προς τη λογική (Dearden, 1981)
- Τα επίμαχα ζητήματα είναι εκείνες οι διαφωνίες οι οποίες χωρίζουν την κοινωνία και για τις οποίες σημαντικές ομάδες μέσα στην κοινωνία προσφέρουν διαφορετικές επεξηγήσεις και λύσεις που βασίζονται σε διαφορετικές αξίες (Stradling, 1985).
- Τα ΑΘ παραμένουν στη δημόσια σφαίρα για διάφορα χρονικά διαστήματα, μέχρι να φτάσουν σε ένα 'κλείσιμο' ή συμφωνία – αν και αυτό δε σημαίνει ότι η διαφωνία θα εξαλειφθεί εντελώς.

WHAT MISCEGENATION IS!

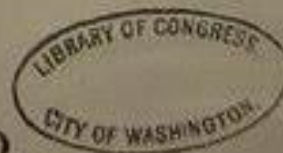
—AND—

WHAT WE ARE TO EXPECT

Now that Mr. Lincoln is Re-elected.

By L. SEAMAN, LL. D.

Πώς ορίζονται τα ΑΘ;

Ένα θέμα είναι συγκρουσιακό όταν σε αυτό

- Υπάρχουν αντικρουόμενες αξίες και οφέλη
- Υπάρχει πολιτική ευαισθησία
- Ξεσηκώνονται έντονα συναισθήματα
- Το θέμα/η περιοχή είναι περίπλοκα
- Το θέμα/η περιοχή έχουν τοπικό ενδιαφέρον

(Berg et al, 2003)

Ένα ΑΘ πρέπει:

- Να εμπλέκει κρίσεις στη βάση αξιών, ώστε κανένα θέμα να μην μπορεί να επιλυθεί με χρήση γεγονότων, αποδείξεων ή πειράματος
- Να θεωρείται σημαντικό από ένα σημαντικό αριθμό ατόμων (Wellington, 1986)

Αμφιλεγόμενα (controversial)
είναι θέματα που διχάζουν
την κοινή γνώμη σε μια
κοινωνία, προκαλούν έντονα
συναισθήματα και κρίνονται
στη βάση αξιών. Τέτοια
θέματα εισέρχονται
καθημερινά σχεδόν στη
σχολική καθημερινότητα,
προγραμματισμένα ή
απρογραμματίστα.

Στόχοι διδασκαλίας ΑΘ: Φιλοσοφικά ερωτήματα

- Συζητώντας ΑΘ στην τάξη, τι προσπαθούμε να κάνουμε με τις γνώμες των μαθητών; Να τις αλλάξουμε; Να τις αμφισβητήσουμε; Να τις αναπτύξουμε; Να τις επικυρώσουμε;
- Εξαρτάται από τη θέση από την οποία διδάσκουμε:
 - Είναι όλες οι γνώμες εξίσου έγκυρες;
(σχετικισμός)
 - Θα πρέπει να έχουμε στόχο να εμπεδώσουμε συγκεκριμένες αξίες και ήθη;
(απολυταρχία/προπαγάνδα)

Γιατί να διδάσκουμε ΑΘ;

- *Τα σχολεία θα πρέπει να βοηθούν τους/τις μαθητές/τριες να διαχειρίζονται ερωτήματα αξιών, να μαθαίνουν πώς να κρίνουν από μόνοι/ες τους και να μαθαίνουν να έχουν την ευθύνη για τη δική τους ζωή.* (Dewhurst, 1992, The teaching of controversial issues, Journal of Philosophy of Education, 26(2), 153-163).
- *Η εκπαίδευση δεν πρέπει να προσπαθεί να προστατεύει τα παιδιά του έθνους μας ακόμη και από τις σκληρότερες διαμάχες της ενήλικης ζωής, αλλά θα πρέπει να τα προετοιμάζει να αντιμετωπίζουν τέτοιες διαμάχες με γνώση, λογική, ανεκτικότητα και ηθική.* (10.1 'Crick Report': Education for Citizenship and the Teaching of Democracy in Schools, Qualifications and Curriculum Authority, London, 1998)

Γιατί να διδάσκουμε ΑΘ;

- Σχέση ανάμεσα σε ΑΘ και την πολιτική: το να διδάσκεις αγωγή του πολίτη ή αγωγή ζωής και να αγνοείς τα ΣΘ είναι το ίδιο άχρηστο με το να διδάσκεις αριθμητική και να αγνοείς τα + και –
- Πολιτότητα και δημοκρατία: Οι πολιτικές διαδικασίες λαμβάνουν μέρος καθημερινά, παρόλο που οι εκλογές είναι κάθε μερικά χρόνια. Είναι σημαντικό οι νέοι να εμπλέκονται στη συνεχή συζήτηση γύρω από ΑΘ
- Πολλαπλές απόψεις: Οι πολλαπλές ερμηνείες της πραγματικότητας μπαίνουν στην τάξη μέσα από τη συζήτηση για ΑΘ. Στόχος είναι η κατανόηση της πολυπλοκότητας τέτοιων θεμάτων και η σημασία του συμβιβασμού στην εξεύρεση λύσεων

Γιατί να διδάσκουμε ΑΘ;

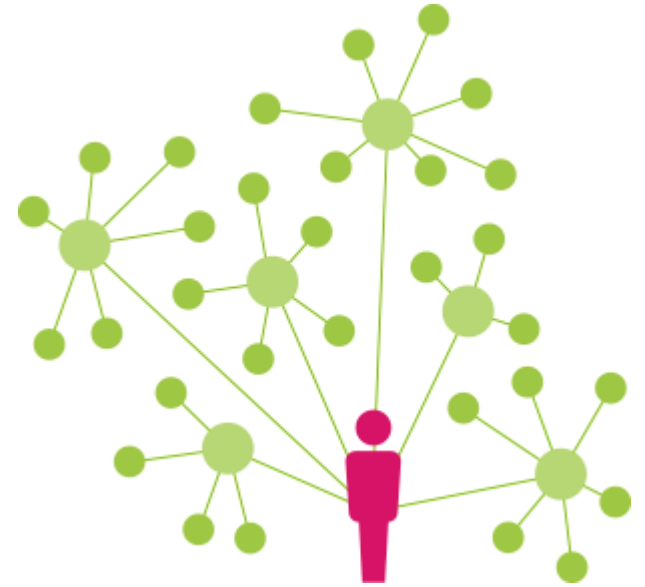
- Λογική σκέψη: Η συζήτηση ΑΘ παρέχει ευκαιρίες στους μαθητές για εκμάθηση δεξιοτήτων λογικής σκέψης, ώστε να μπορούν να παρουσιάζουν τις αποφάσεις τους ως 'λογικές' στη βάση της δικαιοσύνης, των αποδείξεων και του συμβιβασμού. Στόχος δεν είναι η 'νίκη' αλλά οι δημιουργικές λύσεις σε συγκρούσεις.
- Συμμετοχή: Το θετικό κλίμα στην τάξη προσκαλεί όλους τους μαθητές να εκφράσουν τη γνώμη τους και να συνεισφέρουν στη συζήτηση.
- Δεξιότητες: Η συζήτηση ΑΘ επιτρέπει μια ανοιχτή δημόσια συζήτηση, στην οποία ο στόχος δεν είναι να βρεθεί η 'σωστή' λύση αλλά η επιχειρηματολογία, η δεξιότητα της προσοχής στα λόγια του άλλου και η εξεύρεση λύσης που είναι η προτιμότερη για το κοινό καλό

(Berg et al, 2003)

Μουσικές καρέκλες

Depersonalizing

Πώς «αποπροσωποποιώ» τις ερωτήσεις μου,
για να αποφύγω τη στοχοποίηση οποιουδήποτε
παιδιού/ατόμου ή της οικογένειάς του;

Από το προσωπικό στο δομικό επίπεδο συζήτησης...

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- Πώς νιώθεις για την αύξηση των ατόμων από άλλες εθνικότητες στην Κύπρο;
- Θα ήσουν φίλος/η με κάποιο άτομο διαφορετικής εθνικότητας;
- Πώς θα αντιδρούσες αν άκουγες ένα ρατσιστικό ανέκδοτο;

ΔΟΜΙΚΟ

- ??
- ??
- ??

Από το προσωπικό στο δομικό επίπεδο συζήτησης...

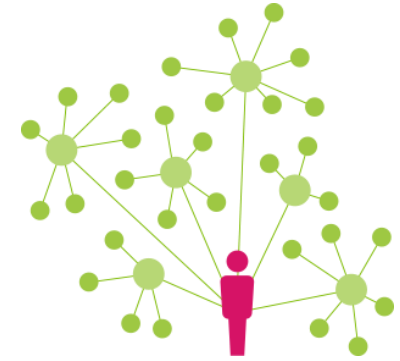
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- Πώς νιώθεις για την αύξηση των ατόμων από άλλες εθνικότητες στην Κύπρο;
- Θα ήσουν φίλος/η με κάποιο άτομο διαφορετικής εθνικότητας;
- Πώς θα αντιδρούσες αν άκουγες ένα ρατσιστικό ανέκδοτο;

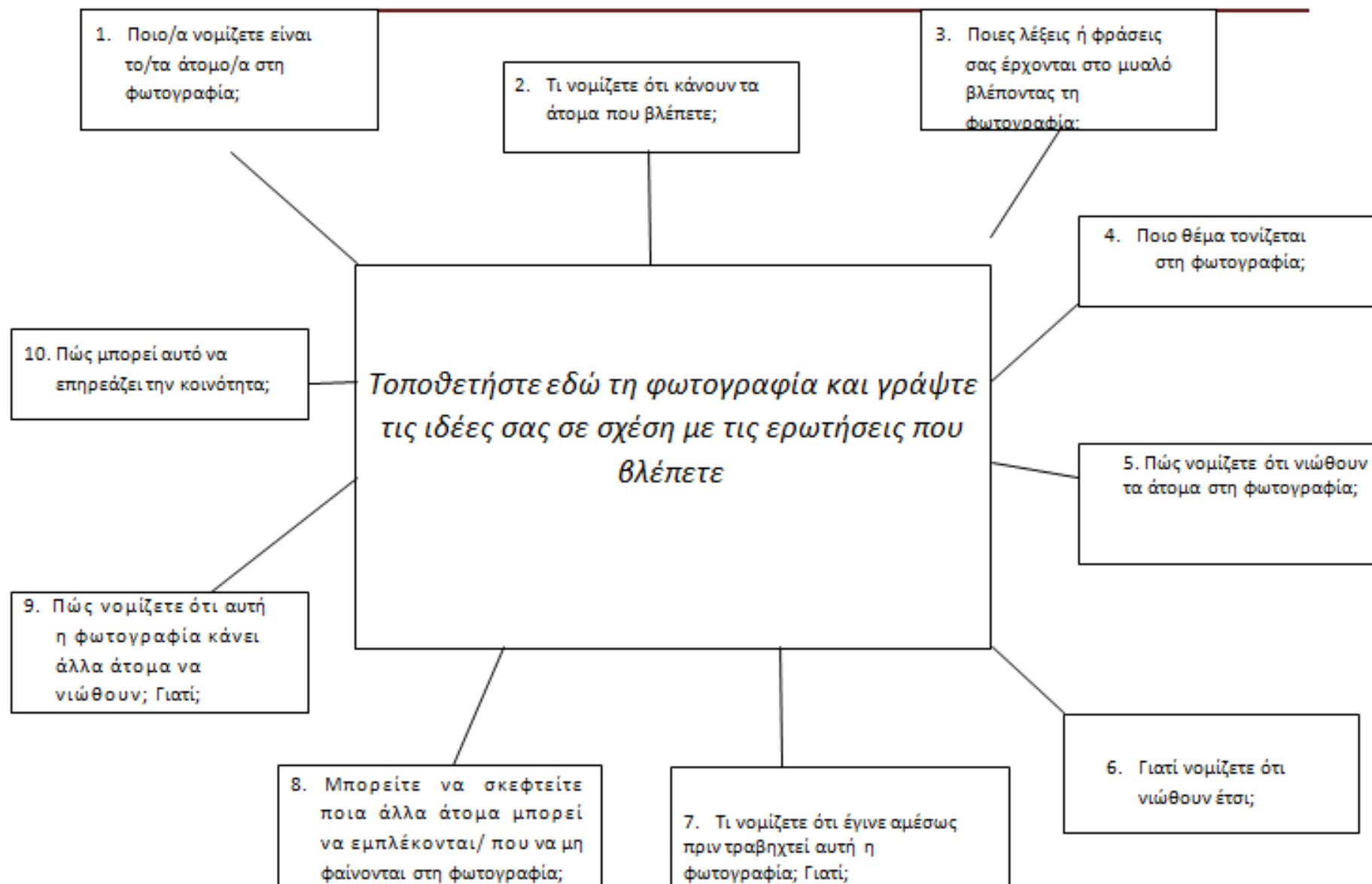
ΔΟΜΙΚΟ

- Πώς έχει αντιδράσει η κυπριακή κοινωνία στην άφιξη ατόμων με διαφορετικές εθνικότητες;
- Πώς θα μπορούσε η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τον ρατσισμό;
- Πώς θα μπορούσε ένα άτομο να αντιδράσει ακούγοντας ένα ρατσιστικό ανέκδοτο;

Depersonalizing

- Τι λέει η θρησκεία σας για τη θέση της γυναίκας;
- Τι νομίζετε για την υιοθεσία παιδιών από ομοφυλόφιλα ζευγάρια;
- Πώς θα αντιδρούσατε σε ένα ρατσιστικό ανέκδοτο;
- Πιστεύετε πρέπει να γίνεται πρωινή προσευχή στην τάξη;
- Τι νομίζετε ότι πρέπει να γίνει με τους αιτητές ασύλου στην Κύπρο;
- Υπήρξατε ποτέ θύματα εκφοβισμού;
- Ποια η γνώμη σας για τη μεταναστευτική πολιτική στην Κύπρο;
- Ποιοι νηστεύουν σήμερα;
- Σας αρέσουν τα αμπελοπούλια;
- Τι πιστεύετε για την ευθανασία;
- Κατά τη γνώμη σας ποια είναι η αποτελεσματικότερη μέθοδος αντισύλληψης;
- Χρησιμοποιήσατε ποτέ παράνομες ουσίες;
- Τι ψηφίσατε στο δημοψήφισμα του 2004;
- Ποιοι βούρτσισαν τα δόντια τους σήμερα το πρωί;

Judge authorises sterilisation of mother-of-six with learning disabilities

Health authority and social services bosses argue procedure is in best interests of woman, whose life could be in danger if she becomes pregnant again

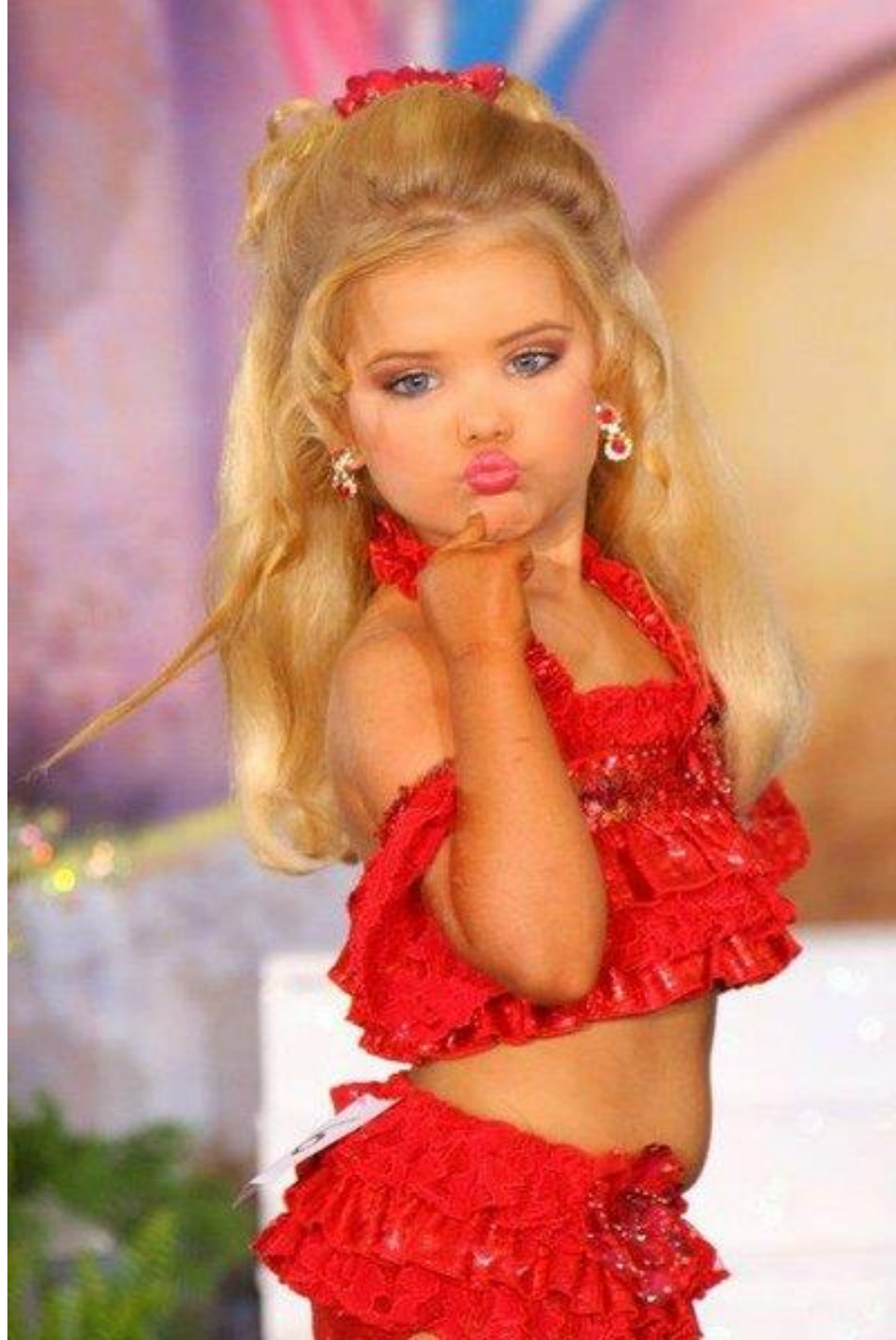

 A judge has ruled that a mother-of-six with learning disabilities can be sterilised. Photograph: Stephen Hird/Reuters

A mother-of-six with learning disabilities can be sterilised, a judge has ruled.

Health authority and social services bosses had asked Mr Justice Cobb to authorise forced entry into the woman's home, the use of "necessary restraint" and sterilisation, at a hearing in the court of protection - where issues relating to sick and vulnerable people are examined - in London.

<http://www.theguardian.com/society/2015/feb/04/judge-sterilisation-mother-learning-disabilities-pregnant>

births

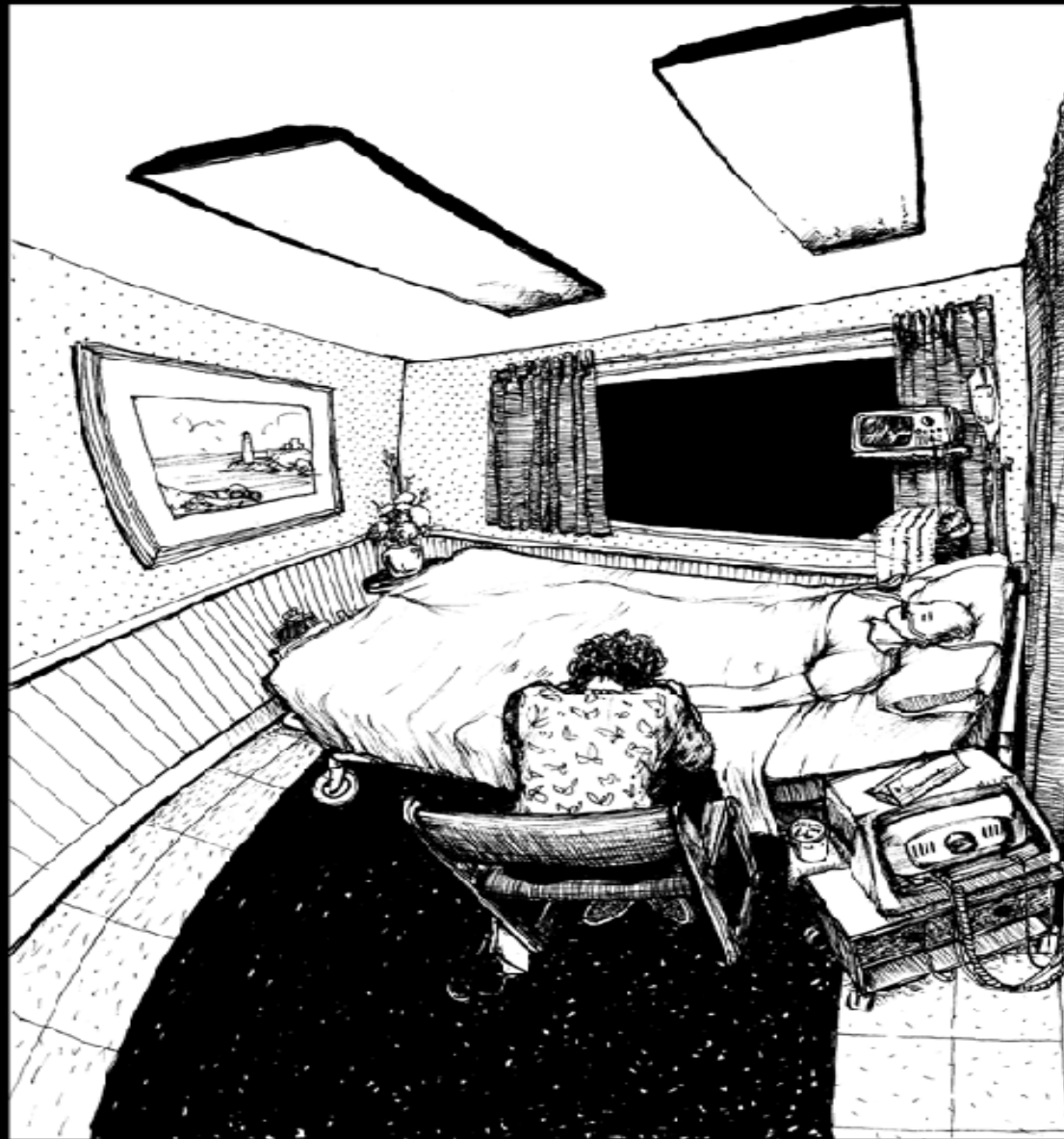
A RETRACTION - BOGERT -

In 1995 we announced the arrival of our sprogget, Elizabeth Anne, as a daughter. He informs us that we were mistaken. Oops! Our bad. We would now like to present, our wonderful son - Kai Bogert. Loving you is the easiest thing in the world. Tidy your room.

EUTHANASIA:

IF YOU REALLY CARE, YOU'LL END IT.

a message from the NEW PARTY

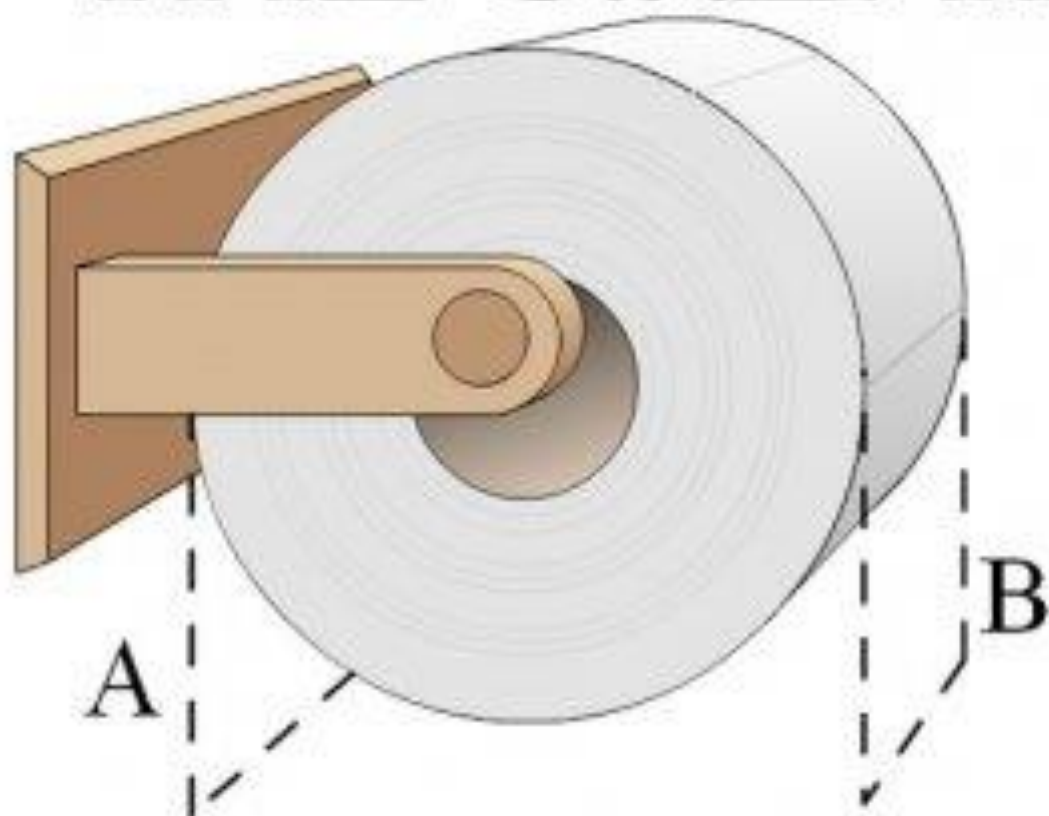
Χρειαζόμαστε ‘αξίες διαδικασίας’ (procedural values)

Δε θα έχουμε την ίδια γνώμη αλλά πρέπει να συμφωνήσουμε στον τρόπο διαδικασίας της συζήτησης:

- Ένα άτομο μιλά κάθε φορά
- Σεβασμός στις απόψεις των άλλων
- Προκαλούμε τις απόψεις, όχι τα άτομα
- Κατάλληλη γλώσσα – όχι σεξιστικά/ρατσιστικά σχόλια
- Όλοι έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τη γνώμη τους και να ακουστούν με σεβασμό
- Όλοι παρουσιάζουν τη γνώμη τους με επιχειρήματα

(Oxfam guide, 2006)

THE GREAT

DEBATE

Φορώντας τα παπούτσια του άλλου

Σε ομάδες έχετε 5 λεπτά να προετοιμαστείτε για συζήτηση στην οποία θα υποστηρίξετε το επιχείρημα που γράφει η πατούσα σας!

ΘΕΜΑ:

***«Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση
είναι δικαίωμα του κάθε παιδιού»***

Πώς διαχειριζόμαστε τις γνώμες των μαθητών;

Γιατί βγαίνουν ‘εκτός ελέγχου’ οι συζητήσεις;

- Ηθικά/πολιτικά πιστεύω αποτελούν συχνά καθοριστικά πιστεύω για την ταυτότητα κάθε ατόμου
- Δύσκολος ο διαχωρισμός της κριτικής μιας ιδέας/πιστεύω από την κριτική του ατόμου που τα εκφράζει

Πώς το αντιμετωπίζουμε;

- Δραστηριότητες μετατόπισης
- Διαπραγμάτευση κανόνων συζήτησης και debate
- Υποστήριξη της ‘άλλης’ άποψης
- Εστίαση στην έρευνα και στη διερεύνηση γεγονότων (ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΘ)

Τι κάνουμε όταν οι συζητήσεις είναι 'κρύες';

- Προτρέπουμε τους μαθητές να επιλέξουν το θέμα
- Κοιτάζουμε το εύρος των απόψεων για το θέμα και τις αιτίες που τις δημιουργούν
- Εστιάζουμε σε μελέτη περιπτώσεων και ιστοριών
- Χρησιμοποιούμε οπτικοακουστικό υλικό
- Υπόδυση ρόλων
- Προσέγγιση δικηγόρου του διαβόλου για να προκαλέσουμε/αμφισβητήσουμε τα πιστεύω των μαθητών για το θέμα

Το σχολείο στην άκρη του δάσους

Forum theatre

Στρατηγικές διδασκαλίας ΣΘ: η προσέγγιση της/του εκπαιδευτικού

- Ουδέτερος/αμερόληπτος διευκολυντής
- Δεδηλωμένο συμφέρον
- Δικηγόρος του διαβόλου
- Σύμμαχος
- Επίσημη γραμμή

(CDVEC, 2012)

Neutral Facilitator or Impartial Facilitator

You act as a **neutral facilitator** at all times – never expressing a personal view at all. Related to this is the **impartial** stance, where you recognise that while you have your own views, you provide a fair and balanced representation of a wide range of perspectives.

Declared Interests

You **state your position** on an issue, particularly if you have strong views on it - so that the students know where you stand.

Devil's Advocate

You deliberately express a view **contrary** to the view of the class, in a situation where there is consensus among the students on a certain issue. This allows the airing of more perspectives on the issue.

Official View

You take the **official view** – representing the views of the school or the community.

Ally

You **support** the views of a student who holds a minority view within the class, to ensure his or her view is given due weight. You become his or her **ally**.

Ποια τα πλεονεκτήματα και
μειονεκτήματα της κάθε προσέγγισης;

Ποια είναι η καλύτερη προσέγγιση;

Η αναπόφευκτη θέση εξουσίας του/της εκπαιδευτικού στην τάξη είναι τέτοια που η γνώμη του/της θα λάβει αδικαιολόγητη έμφαση και σημασία η οποία θα μειώσει την ετοιμότητα των μαθητών να λάβουν υπόψη τους άλλες γνώμες (Stenhouse, 1970)

Αν ο/η εκπαιδευτικός δε βγει στα ανοικτά και να δηλώσει σε ποια κατεύθυνση πιστεύει ότι δείχνουν οι αποδείξεις/τα γεγονότα, θα έχει αποτύχει στο καθήκον του/της σαν εκπαιδευτικός (Warnock, 1975)

Δεν υπάρχει ‘καλύτερη’ προσέγγιση

- Εάν χρησιμοποιούνται μεμονωμένα ή πολύ αυστηρά, κάθε μια προσέγγιση περιλαμβάνει **σημαντικά μειονεκτήματα**.
- Δεν υπάρχει μια καλύτερη μέθοδος για κάθε θέμα και κάθε πλαίσιο, αλλά εισηγούμαστε μια προσέγγιση κοινής λογικής. Οι εκπαιδευτικοί μπορεί να επιθυμούν να προσαρμόσουν ή να επιλέξουν **οποιαδήποτε μέθοδο** καθώς αναπτύσσουν το προσωπικό τους στυλ διδασκαλίας ΑΘ.
- Η κατευθυντήρια αρχή πρέπει να είναι ότι οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τα μέσα που βρίσκουν πιο αποτελεσματικά για να περάσουν στους μαθητές τους το μήνυμα ότι, από τη φύση τους, **τα ΑΘ δεν έχουν εύκολες απαντήσεις**. (Crick Report, 1998)

- Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αποφασίσουν **μέχρι ποιο σημείο είναι διατεθειμένοι να εκφράσουν τις απόψεις τους**, δεδομένης της επιρροής που έχει η θέση τους και πρέπει να δουλέψουν στο **πλαίσιο αρχών του σχολείου** τους. (Stradling, 1984)
- **Δεν είναι δυνατόν να τεθούν αυστηροί κανόνες** για τη διδασκαλία ΑΘ που να τηρούνται πάντα. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να λάβουν υπόψη τις γνώσεις, αξίες και εμπειρίες των μαθητών, τις παιδαγωγικές μεθόδους που επικρατούν σε άλλα μαθήματα, το κλίμα της τάξης, την ηλικία και ικανότητες των μαθητών. (QCA, 2001)

Στόχος: Ισορροπία ανάμεσα στη σχετικιστική και προπαγανδιστική προσέγγιση

Στοχεύουμε στην ανάπτυξη λογικής γνώμης,
αποδεχόμενοι ένα εύρος απόψεων αλλά
εξακολουθώντας να διδάσκουμε σε ένα
πλαίσιο κοινά αποδεκτών αξιών

**→ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ**

Πώς σχετίζεται η Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (HRE) με τα ΑΘ;

- Πολύ δύσκολο να διδάξουμε για ανθρώπινα δικαιώματα χωρίς να αγγίξουμε τα ΑΘ
- Τα ΑΘ ζωντανεύουν και φέρνουν στην τάξη την ιδιότητα των μαθητών ως ενεργοί και κριτικά σκεπτόμενοι πολίτες.
- Η συσχέτιση εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα με τα ΑΘ διευκολύνει τους εκπαιδευτικούς αφού τα ανθρώπινα δικαιώματα παρέχουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορούν να συζητηθούν ΑΘ στην τάξη: αποτελούν μια **παγκόσμια αποδεκτή βάση για την εξέταση ΑΘ** ενώ επιτρέπουν την ανάλυση των ΑΘ από μια δομική προοπτική παρά από την προοπτική των προσωπικών πιστεύω ή αξιών.

- Παράλληλα, μπορεί να αξιοποιηθεί το **νομικό πλαίσιο** (πχ. τι λέει ο νόμος στη χώρα μας για τα ομοφυλόφιλα άτομα;) και το **πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης** (πχ. ποιος ο ρόλος του ατόμου/της κοινωνίας/του κράτους για την εξάλειψη της ομοφοβίας;)
- Μια προσέγγιση της διδασκαλίας των ΑΘ στο πλαίσιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δημιουργεί ευκαιρίες για την ασφαλή αμφισβήτηση των πράξεων/στάσεων των μαθητών, **χωρίς να στοχοποιείται κάποιο παιδί** για αυτές.
- Μια δομική προσέγγιση των ΑΘ κάνει αναγκαία την εμπλοκή των μαθητών και με **θέματα κοινωνικής και κρατικής ευθύνης** για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και αδικιών

Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Άρθρο 13

1. Το παιδί έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία αναζήτησης, λήψης και διάδοσης πληροφοριών και ιδεών οποιουδήποτε είδους, ανεξαρτήτως συνόρων, υπό μορφή προφορική, γραπτή ή τυπωμένη, ή καλλιτεχνική ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο της επιλογής του.

2. Η άσκηση του δικαιώματος αυτού μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μόνο των περιορισμών που ορίζονται από το νόμο και που είναι αναγκαίοι:

α) Για το σεβασμό των δικαιωμάτων και της υπόληψης των άλλων ή

β) Για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας υγείας και των δημόσιων ηθών.

BAGGAGE CHECK

DISCOVER WHAT'S INSIDE

BAGGAGE BAGGAGE

Οι εκπαιδευτικοί, για να αποφύγουν τη δική τους προκατάληψη γύρω από ΑΘ:

- Αποφεύγουν να δώσουν έμφαση σε συγκεκριμένα γεγονότα ή αποδείξεις δίνοντάς τους μεγαλύτερη σημασία παρά σε άλλα
- Ενθαρρύνουν τα παιδιά, όπου κρίνεται κατάλληλο, να προσφέρουν εναλλακτικές ή συγκρουόμενες ερμηνείες δεδομένων ή γεγονότων
- Ξεκαθαρίζουν στα παιδιά ότι δεν είναι η μόνη αυθεντία σε θέματα γεγονότων ή απόψεων
- Βοηθούν τα παιδιά να μάθουν να ξεχωρίζουν ανάμεσα σε γνώμες ή άλλες απόψεις αξιών και στα γεγονότα
- Χρησιμοποιούν τα αυθεντικά 'κείμενα' από τις διάφορες ομάδες που εκφράζουν απόψεις γύρω από ένα ΑΘ, παρά να προσφέρουν την δική τους ερμηνεία/παρουσίαση αυτών των απόψεων
- Προσπαθούν να μην αποκαλύψουν τις δικές τους απόψεις (όπου κρίνεται κατάλληλο) με χειρονομίες, τόνο φωνής, εκφράσεις προσώπου
- Ανοίγουν ευκαιρίες για όλα τα παιδιά ώστε να συνεισφέρουν στη συζήτηση
- Αμφισβητούν τη γνώμη στην οποία τα παιδιά φτάνουν σε συμφωνία χωρίς αμφισβήτηση πολύ σύντομα, κάνοντας το δικηγόρο του διαβόλου

(QCA 2001)

Επιλέγω να ασχοληθώ με ΑΘ διότι...

- ...θέλω να εκθέσω τους μαθητές σε θέματα και προοπτικές πέρα από τη δική τους εμπειρία. Να τους ταρακουνήσω λίγο, να τους βγάλω έξω από τα νερά τους
- ...θέλω να παρέχω στους μαθητές ευκαιρίες να αναπτύξουν τις ικανότητές τους για κριτική σκέψη
- ...θέλω να προετοιμάσω τους μαθητές για μια υπεύθυνη ζωή ως ενήλικες, δίνοντάς τους την ευκαιρία να σκεφτούν ένα θέμα όσο το δυνατόν πληρέστερα, παρά να πρέπει ξαφνικά να το αντιμετωπίσουν σαν ενήλικες
- ...θέλω να βοηθήσω τους μαθητές να βγάλουν νόημα για τον περίπλοκο κόσμο γύρω τους

WHAT IF...

- ...αν ακουστούν ρατσιστικές απόψεις στην τάξη;
- ...αν παρουσιαστούν επιχειρήματα υπέρ απόψεων που είναι σεξιστικές;
- ...αν δεν καταφέρω να αλλάξω τη γνώμη όσων έχουν ρατσιστικές αντιλήψεις;
- ...αν δεν μειώσω την προκατάληψη και τον αποκλεισμό ατόμων που είναι διαφορετικά;
- ...αν???

Ας είμαστε ρεαλιστές...

Είναι ευκολότερο οι εκπαιδευτικοί που προχωρούν σε συζητήσεις ΑΘ στην τάξη τους να νιώθουν αυτοπεποίθηση, όταν δεν νιώθουν πίεση ότι ΠΡΕΠΕΙ να αλλάξουν τις στάσεις των μαθητών τους και όταν αναγνωρίσουν ότι συχνά, η συζήτηση και μόνο των ΑΘ προωθεί την ενημέρωση αλλά και την κριτική σκέψη γύρω από τις διάφορες πτυχές τους.

(CDVEC, 2012)

- Berg, W., Graeffe, L. & Holden, C. (2003) *Teaching Controversial Issues: A European Perspective*, London Metropolitan University
- CDVEC (2012) Curriculum Development Unit/ Professional Development Service for Teachers, *Tackling Controversial Issues in the Citizenship Classroom: A Resource for Citizenship Education*, Ireland
- Dearden, R. F., (1981) 'Controversial issues in the curriculum', *Journal of Curriculum Studies*, v.13 n.1, pp37-44
- Oxfam (2006) *Teaching Controversial Issues*, Oxford: Oxfam
- QCA, (1998) *Education for Citizenship and the Teaching of Democracy in Schools*, QCA: London (Crick report)
- Stenhouse, L. (1970) 'Controversial Values Issues' in (Ed) Carr, W., *Values in the Curriculum*, NEA, Washington DC, pp103-115
- Stenhouse, L. (1983) *Authority, Education and Emancipation*, London: Heinemann
- Stradling, R., Noctor, M., Baines, B. (1984), *Teaching Controversial Issues*, Edward Arnold.
- Citizenship Foundation (2004) '*Teaching about controversial issues*', http://www.citizenshipfoundation.org.uk/lib_res_pdf/0118.pdf
- Robin Richardson 'Five Principles on Teaching about Controversial Issues', Insted

Επικοινωνία:

Έλενα Παπαμιχαήλ

22402367 paramichael.e@cyearn.pi.ac.cy